

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVŐPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj: öt hasábol... Hirdetési díj: öt hasábol...

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.

Vertical text on the left margin: mégis, ádlaak an- 6. eken, alóirt... (326) sorsjegyre... (12 óráig) értéke. János.

Az új miniszterium.

Nehezebb körülmények közt még soha sem léptek miniszterek a kormányrudhoz, mint azon férfiak, kik ez idő szerint Magyarország ügyeinek vezetésére vállalkoztak.

Partiznevadélektől földult, anyagi bajoktól sújtott, a jövő veszedélyeitől remegő ország, melynek kormányzását átveszik. Még saját pártfelek táborában is aggodva kérdezi némelyik: vajlon a legjobb akarát s a legnagyobb erőfeszítés is le bírja-e győzni a minden oldalról föltornyosuló akadályokat? Vajlon nem fog-e ész, erő, minden buzgóság, minden igyekezet kárba veszni ott, hol a pénzügyi nyomor tátongva nyitja felénk száját a már-már elnyelésel fenyeget, míg más részről a külpolitika bonyodalmai minden percében egy kiküszöbölt katasztrófát zúdítanak nyakunkba?

Nagy lelkiérő s nem közönséges önfeláldozás kellett ahoz, hogy Tisza Kálmán és társai ily körülmények közt elfogadják a miniszteri tisztségeket. Bármit mondjon valaki a hatalom édes voltáról, az a hatalom, mely csak gondot, gyötrelmet, keserűséget, üldözést hoz, nem igen lehet édes, nem igen lehet csábító.

"Tisza Kálmán göröcsösen ragaszkodik a hatalomhoz." — kiabálja az ellenzék. No hiszen uraim, van mihez ragaszkodni! Ki hiheti józan észszel, hogy valaki sovány a tövis koszorúját, mely szívét, fejét véresre marczangolja? Oh! igen, édes a hatalom ott, a hol a népszerűség kábító zaja, taps, dicsőség, nagy sikerek reménye kíséri. De a hol még az a remény sincs meg, ugyan ki kapna azon?

Itt hiszen, ha az a hatalom oly nagyon édes, miért nem nyult érte más is? Tisza Kálmán szívesen átadta volna bárkinek. Természetesen a majoritás tagjainak, mert alkotmányos országokban nem szokás az, hogy a minoritás kormányozzon. Miért nem vállalkozott hát más valaki a kormány alakítására? Bizonyára csak azért, mert nem érzett rá vagy kedvet vagy erőt magában. — Bizonyára azért, mert ez idő szerint csak egyetlen kéz van Magyarországon, melyet elég erővel hisznek, hogy meg tarthassa a kormány gyeplőit e válságos napokban. A Tisza Kálmán keze.

Azért kell neki föloldozni magát. Igen, bármint gnyulódjanak, bármint gyanúsítsanak, ez az egyetlen igazi szó: föloldozni magát. A kötelesség hívó szava volt egyedül, mely ott tartotta a kormány élén azt a férfit, kinek kezébe van ma letéve Magyarország sorsa.

Töle várjuk, hogy keresztült vezető a vészeken és örvényeken az ország hajóját. Nagy eredményeket, oly eredményeket, melyek a tömeg szeméit kápráztassák, nem fog fölmutathatni. A megingott pénzügyi egyensúlyt nem lehet egy csapással helyreállítani. Nagy áldozatok várnak még reánk s azokat nem lehet, mint a pelyhet elfújni. Talán újabb bonyodalmak is fenyegethetnek délkeletről.

A „Debreczeni Ellenőr” tarzaja.

Egy kis hivatalnok család.

Elbeszélés. Vértési Arnoldtól. (Folytatás.) VII. Egyszerre csak fölugrott a padról, melyen ülték. — Hűvös kezd lenni. En fázom. Karády né is félkel arra. — Nem, nem, csak maradj, kedvesem. Az est oly gyönyörű. En csak sálomért megyek. Kineses, ön elkísérhetne, ha udvarias gavalér volna... Vagy mit is beszél? Milyen szelcses vagyok! Etelek csak nem maradt itt magában Tetényivel. Jöjjön maga, veszedelmes ember. Mindez oly villámhirtelenséggel történt, hogy Etelek szóhoz sem jutott, eszméletlen sem jutott a helyzetnek, csak mikor barátja a fiatal emberrel eltűnt s ő egyedül maradt Kineses Gáborral. — Menjünk tán mi is, — szölt, félő fölálva, zavarodottan.

het egy csapással helyreállíthat. Nagy áldozatok várnak még reánk s azokat nem lehet, mint a pelyhet elfújni. Talán újabb bonyodalmak is fenyegethetnek délkeletről.

Lassu, nehéz, fárasztó munka lesz ez. Résen állni szüntelen, vigyázni, hogy a nemzet érdekei csorbát ne szenvedjenek, ezer bajt orvosolni, ezer sebet behegyesíteni, melyet egy előbbi korszak gondatlansága ittott rajtkun, hangyaszorgalommal takarékoskodni ott, a hol lehet, lépten-nyomon akadályokkal küzdve, sokszor váratlan események által hátrálólva, nem esni mégis soha kétségbe, hanem szakadatlan előre haladni s folyvást fejleszteni a nemzet szellemi és anyagi erejét. Bizni a nemzet jövőjében még akkor is, mikor a nemzet maga csügged.

Ez lesz az új kormány földadata és mindezt nem vár reá más jutalom, mint az a mit a teljesített kötelesség öntudata nyújt. Meglehet, hogy mikor az ország kigázólt bajából, mikor a boru után újra kiderül, jönnék majd mások, a kik stitkérezni fognak a verőfényen s a kik talán szívesen elfelejtik annak a férfinak a nevét, ki a sötét éjből a világosságra kivezetett.

Vasutépítés Boszniában. Mint a „Neue fr. Presse” jelenti, b. Schwarcz engedélyt kapott a közös hadügyminiszteriumtól Boszniában építendő rendes vágányú vaspályák építésének előmozdítására. A boszniai vasutak kérdése sokkal fontosabb, hogsem egészen a hadügyminiszterium belátására volna bízható az elődöntés s reméljük, hogy a végleges engedélyezésénél a magyar kormányának sikerülni fog érvényesíteni jogos befolyását.

Osztérk delegáció.

Az osztérk delegációban f. hó 5-én kezdődött a csata Andrássy gr. külügyi politikájára. A terem zsutótlóság megett halgatókkal. Miniszterek, képviselők, különösen szélső baloldaliak számosan voltak jelen. Ö felsejge hadségei is folyvást jelen voltak, délelőtt az egyik, délután a másik.

Schaup előadó röviden ajánlta a p. ü. bizottság jelentését, melyet gr. Andrássy nyilatkozata szerint — bizalmatlansági szavazatnak tekint. Eddigelő 33 szónok iratkozott fel ezen jelentés ellen, s így gr. Andrássy részére a szavazatok többsége biztosíva van.

Oppenheimert volt az első szónok a jelentés ellen, ki helyesli az occupatiót, mint elkerülhetlen szükséglet. Azon ellentétlálból, melyet Bosznia kifejtett, győződött meg, hogy Törökország soha sem tudott volna ezen tartományban rendet teremteni. Utána Giskra beszélt, elmondva gróf Andrássy politikájára ellen mindazt, a mit a magyar ellenzék is elszokott mondani. — A javaslat ellen beszéltek még Dunajevszky, dr. Klács, s mellette dr. Kuranda. A delegáció este 5 órakor folytatta a vitát.

A tegnap ülésen az ellenzék vezére dr. Herbst is kirukkolt. Polemizált szokkal, kik azt állították, hogy a p. ü. bizottság nem képviseli a többséget. Hosszasan fejtegett azon külföldiséget, mely Cyprus szigetének elfoglalása s Bosznia occupatiója közt van. Nagy súlyt fektet Bosznia adminisztrációjának nehézségeire, mert nem lehet a mohamedánokat megkeresztelni. Több ilyen apró vizek után ismét-tilten kifejezte bizalmatlanságát gr. Andrássy politikájára iránt.

— A mint parancsolja, — viszonzá Kineses Gábor.

S félig keserűen, félő szomorúan hozzá tevő: — Oly terhes kedvrednek az én társaságom csak pár percig is?

E reszketeg, szemrehányó hangra nem tudott Karády né mit felelni. Leült.

— Par percz az egész, — suttogó halkán, mintha csak önmagának beszélné Kineses Gábor, — s aztán vége. És meg pár nap s aztán vége az együttlétnek, Etelek. Kegyed megijodva, megszépülve tér vissza a helyről... és én... és én...

Etelek félbe akarta szakítani e szavakat s más fordulatot adott a társalgásnak; de meg szorongva kereste eljében az alkalmas fordulatot, Kineses Gábor hirtelen fölkiáltott: — Mit gondolsz, hány éves vagyok?

Etelek még meghökkenve bámult a szokatlan, csodálatos kérdés fölött, midőn Kineses Gábor folytatta: — Negyvenhat éves. Látsz, kegyed előtt nem is titkolom. Ugy-e örültél volna az én koromban szeretni még? Szeretni, mint ahogy ifjú szoktak pelyhedző által, ábrándosan, rajongón, imádvá, csöndesen, hallgatva, némán és reszke ve az éjben a kedves ablaka alatt, míg az alszik, mitsem sejtve, háborítlan, nyugodtan. Nezzen reám, nézzén reám. Ugy-e örültél?

A hittanhallgatók érdekében.

Felhívás. Mélyen tisztelt nagyérdemű közönség! A főiskolai hittanhallgatók oly sok ideig nélkülöztek saját körükben segély-egyletet, hogy végre ilyenek felállítása a közelmultban égetően szükségessé vált. Ez eszmé a nagy tisztelendő tanár-kar körében született s állapotot, míg egy alkalmas időben közzételt az ifjusággal, az mozó lelkesedéssel feladta azt, meg van győződve, hogy töle a későbbi nemzedék anyagi támogat nyerned és csakúgy a „Hittanhallgatók segély-egylete” az 1878. év szeptember 18-án életet nyert, s ma már 300 frton felüli tőkével rendelkezik.

Nagyszerű kezdet... de ne feledjük, miszerint csak kezdetnek nagyszerű s hogy a folytatás hozzá méltó legyen, ezt eszközlőni az ifjuság kötelemje; — ugyanazért a nagyérdemű, mindig áldozatkész közönséget a segély egylet nevében bízunk meg, hogy a felhívásunkkal a szíven lélekből gazdag, — de anyagiakban annival szegényebb theologus ifjuság szép irányú törkövést a célhoz közelebb juttatni kegyes adakozásai által.

Köztudomású dolog, miszerint a kevesebb költséggel járó hittani pályára népkül szegényebb osztályának ifjai lépnek, ez ökből feleslegesnek tartjuk, sokat beszélni e helyen arról, mily mértékben pótol házaot egy segély-egylet a főiskola hittanhallgatóival szemben, csak rámutatunk egynesen a tényre és reményekkel tekint el a felől, miszerint a minden jó és nemes iránt fogékony nagyérdemű közönség szíveskedik filereit a legemesebb célok egyikének oltására letenni.

A nagyilekuen feláldozott kegyes adományokért, melyek a főiskola seniori hivatalához kértnek küld-tni, leljenek jutalom Isteben, az ifjuság hálas köszönetében s a nyugodt és boldogító öntudatban.

A „Hittanhallgatók segély-egylete”-nek nevében mély tisztelettel

Hajdu Zsigmond, Torma Károly, s. e. elnök, s. e. jegyző.

Külföld.

Konstantinápolyból rendkívül fontos miniszterválasztás híre érkezett. Savfet pasa nagyvezér, az angol barátja rögtön, varatlan leléteztet, vele egyszerre a sejk ül izlam s a hadügyminiszter is elmozdított. Az új miniszterium következőleg alakult meg: [Kheireddin pasa nagyvezér; Nurian Zade Esszad sejk-ülizlam; Chazi Ozmán pasa hadügyminiszter; Szaid pasa igazságügyminiszter; K. di pasa belügyminiszter; Karatheodory pasa külügyminiszter; Szavasz pasa közmunka- és Dzsvedet kereskedelmi miniszter.

Hogy mit jelent e változás, még nem tudjuk, csak találgatjuk a lapok. Kheireddin nem török születésű, hanem Afrikából származott ide. Csak egy éve, hogy Tuniszból jött, hol a tuniszi bej miniszter és kegyenceje volt. Azt mondják, fanatikus muzulmán, ámbar némi európai műveltségi fenyánzt vett magára Párisban.

Karatheodory pasa kinevezését külügyminiszterre harszás értelemben, és különösen Ausztria Magyarország és Oroszország ellen intézett lépéseknek tekintik, mert azt hiszik, hogy a berlini kongresszuson és a konventió iránt Bécsben folytatott alkudoásoknál kifejtett törekvéseinek sikerrelenségét őt legkeveseb fogja engedélyesre hangolni. Karatheodory egyébként az első keresztény külügyminiszter Törökországban.

Még egy tagja van az új miniszteriumnak a ki szintén keresztény és görög: Szavasz pasa.

Ozmán pasa, a plevai hős, az új hadügyminiszter. Ezt is arra magyarázzák, hogy a porta erősebben akar fölépni, mint eddig, s ha kell, harczra is kész.

Savfet pasa teljesen meglepettet elmozdítása által. Szerdán reggel épen a pénzügyminiszterhez akarta küldeni magán titkárait, hogy a beiram-ünep alkalmából a hivatalnokok hátralekös fizetésének kiszolgáltatását elrendelje,

a meleg nyári éjben. Csak azt a hangot és saját szívének hangos dobogását.

Egy percz elhalasztott Kineses Gábor, fejét lehajlva. Reszketett ő is az izgatottságtól. Aztán hirtelen fölemelte villogó szeméit és szem-be nézett az elpiruló nőnek.

En bo doggá tettem volna kegyedet, örömet és vidámságot hintettem volna egész életére, életének minden napjára, minden órájára. Most egy zord, komor lényhez lüncölva, sötét, örömtelen életet él. Ne tagadja, mind a ketten boldogtalanok lettünk. Isten áldja meg örökre, Etelek!

Felállt, mintha távoznai akarna. De nem nyult a nő-k kezé után; sem egy mozdulatot nem tett, sem egy szó nem ropent el ajkairól, a mi fölhaborította volna Karády né érzékenységét. Oly tiszteletteljes, oly tartózkodó hódoló nyilatván t szavában, még a lázas elragadtatás és pe-zében is, hogy mélyen meghallotta Etelek szívé.

Ne távozzunk még így örökre — hangzik a szegény ifjú nő, reszketeg, rokonszenves hangja.

Kineses Gábor e szavakra oly magyarázatot adott, mely után fölölesnek tartott minden további tartózkodást. — Nem, nem távozzom többé! — kiáltott föl szenvedélyes túzel. Leborult terdeire, megragadta Eteleknek kezét, aztán hevesen átölelte őt s magához

midőn hirtelen belépett a szultán egyik titkára és visszakövetelte töle a nagy pecsétet. A vádak, melyekkel Savfet pasa ellen formaszert föllepnek, abból állanak, hogy az orosz-török végleges békekötés ügyében folyt tárgyalásoknál nem övta meg eléggé Törökországérdekeit s Görögország irányában is túlságosan engedékeny volt. Kedden este Said és Kheireddin basák a szultánhoz mentek és figyelmeztették, hogy Oroszországtól főleg a hadi kárpótást illetőleg nagyobb engedményeket lehetett volna kieszkarni. Erre a szultán rögtön elmozdította a nagyvezért, ugyszinten Mukhtar fej sejk-ülizlamot, ki néhány nappal ezelőtt írtette volt az imamokat, hogy predikációikban Ausztria-Magyarországr iránt békülékenyebb hangon nyilatkozzanak.

A muszka czár udvarából sem valami kevés hírek érkeznek. A muszkával beszéd daczára, melyben a czár reményét fejezte ki, hogy az egységgel nemokára végleg megkötötték Törökországgal, még mindig nyugtalanító tudósítások jönnék. Dondukov-Korzakov hercegeknek ugyanis azt mondta a czár, hogy helyesli eljárását és politikáját s fölszólítja a herceget, hogy csak haladjon tovább a kezdet uton és irányban s számítson mindenben a czár támogatására.

A herczeg pedig Kelet-Rumeliára, vagy mint ő nevezi Dél-Bulgáriára néve így nyilatkozott: — En nem hiszem, hogy Dél-Bulgáriába valaha betehesse a lábát egy ottomán kormányzó és ha tenne, nem sokáig fogna ott maradni, — mert az én bolgárim már határoztak ez iránt.

Az angol parlament megvívta. A trónbeszéd rövid és kizárólag külügyi, főleg ind kérdésekkel foglalkozik. A királyo sajnálja, hogy az emir maga artása, különösen az angol küldöttség fogadásának megtagadása haburura képszerűetie őt, melynek költségeit a parlament által megszavaztatni kéri; de a költségek aránylag csekélyeknek és a háborúnak nem lesz más czélja, mint az, hogy a határok kedvező kizigazást nyerjenek. A királyo a parlament bökezésére appellál a háború költségeit illetőleg, melyeket részben India fog viselni, Oroszországra vonatkozó célzásoknak nem tartalmaz a trónbeszéd.

Az ellenzék a trónbeszédet rozsalva megátámodta a kormányt. A felsőházban Beaconsfield lord, az alsóházban Northcote védte a kormányt. Visszatartotta amaz eszmét, mintha a kormány vizsálati keresett volna az emirrel. Ellenkezőleg barátságát óhajtotta. — Nem öhajtot területnagyoobbát, de szükségessé tartott India biztonságát előre gondoskodni. A vesztge maradás lehetetlen volt. A kormány sajnálja a háború szükségességét, de reméli, hogy gyorsan és győzelmesen fog az beveződni.

Egy tavírat jelenté is már az angolok nagy győzelmet az afgánok fölött. Roberts nagy elfoglalta a Peivar szorosot, nagy vereséggel szétűvve az ellettől afgán sereget, melytől 18. ágyút is elfoglalt.

Olaszországban hevesen folyik a parlament harez a merényletek által fölzarvat köznyugalom ügyében. A jobboldal szereténe az alkalmat fölhasználni a Carotl miniszterium megbuktatására, a mire azonban nem igen nyílik kilátás, mert a baloldali töredékek, melyek eddig egymás ellen küzdöttek, most egymáshoz közeledni kezdenek. Carotl decz. 5-én jelent meg először a képviselőházban. A republikánus párt vezérének, B-rtaninak karjára támaszkodva lépett be s azaj eglyezéssel fogadtattott.

A német császárt is zajos ovatiókkal s rendkívül pompával fogadták Berinthe bevonulásokor.

Napi hírek.

Az „irodalmi és művészeti kör” hangversenye tegnap kitünően sikerült. A városba nagyterme csaknem egészen megtelt a díszes közönséggel, mely mindvégig igen jól mulatott. A hangversenyt L e d i f. hegedűművész ur kezdé meg, ki az estély folyamán

vonta a reszketőt, ki lázasan igyekezett kifejtőzni karjai közül.

É pillanatban a sétant kanyarulatánál, alig néhány lépésnyire, egész csoport sötétlő közeledett feléjük.

Ő nagysága a miniszteri osztálytanácsosné volt három sovány leányával. Ezuttal azonban nem kísérők nélkül. Legalább a két idős kisasszonynak jutott egy-egy fiatal ember; a legkisebbik még várhat.

A gyönyörű holdvilágos est kicsalta ő nagyságait is s e pillanatban teljesen elégedő világosságot nyujtott ahoz, hogy fölismerték ama nőt, ki sikoltva bontakozott ki egy férfi karjai közül s líheve ijedten futott fölfele.

Ő nagysága nem szól semmit sem. Ő nagysága szemét hunyt s úgy tett, mintha nem venne észre semmit. A fiatal emberek előtt csak nem kompromittálhatta rokonát. Fájdalom, tán így is észrevehette.

Hanem mikor aztán sétatájukból haza értek s a három kisasszony egyedül maradt nagyságos mamájukkal, akkor kitört ő nagyságából is az indignáció: — Most már minden határon túlmegy a botránny. Ezt a Karády né nem lehet többé becsületes társaságban elfogadni. (Folyt. köv.)

postautalványokat is fognak felvenni a következő feltételek mellett: 1) Az utalványozott összegek osztrák értékű pénzemekben fizetendők be. Az utalványozható összeg maximuma o. é. 150 frittal állapították meg. 2) Az utalványozási díj a beföldre nézve f. évi nov. 1-től életbe lépett díjtartifika szerint van megállapítva. 3) A Boszniai működő cs. kir. táborpostahivataloknál feladott utalványokhoz a m. kir. postavezetés által kiadott utalványi úrlapok és levéljegyek, elegendő a Hercegovinában megállapított XVIII. cs. k. hadtesthez tartozó cs. k. táborpostahivataloknál feladott utalványokra a cs. k. postavezetés utalványi úrlapjai és levéljegyei fognak használni. Osztrák-magyar területen a Bosznianban és Hercegovinában létező táborpostahivatalokhoz postautalványok egyáltalában, valamint onnan az osztrák-magyar monarchiába távirati utalványok nem küldhetők. Debr. 1878. decz. 5. M. á. y. r. post. hiv. f. önk.

— **A királyi pár ezüst menyegzőjét** Bécs kiváló ünnepélytel fogja megülni; a közönség tizenötöt százot választ az előkészületek megtételére.

— **Gr. Szapary Gyula** új pénzügyminiszter és br. Kemény Gábor, az új kereskedelmi miniszter pénteken d. e. 10 órakor tették le a feleget előt az esküt.

— **A történelmi társulat** ennévű Ipoly Arnold püspök, másedelműnkévé b. Kemény Gábor választotta. A harmadik elnöki székre Pulszky Ferenc ellenében Fraknói kapott többséget, ő azonban lekötöztet s így új választás lesz.

— **A Virtzpuska** még híres lehet. Ezt Virtz János vacsi orás találta föl, az óra ütő-

jétől elcsúszott rendszerben. Percenkint negyven-ötven lövést lehet tenni belőle, tehát az eddigiek közt a „leggyorsabb” puska. A honvédelmi miniszter közelébb nagyobb mérvű kísérleteket tétet vele.

— **Ejjeli látogatók.** Az osztrák delegáció ügyrendje szerint valamely tárgyhoz való szólasra nem szabad előbb felírkozni, mint azon a napon, melyen az illető tárgy napirenden áll. Az ügyrend ez értelemben gr. Corinini elnök ki is jelentette, hogy a kik a külügyminiszter költségvetéséhez szólanak kívánnak, maradjon az a Rosenberg herceg jegyzőnél. Természetes, hogy minden szónok szeret a szónokok sorában elől állani. Mindenki igyekezett tehát mentől korábban jelentkezni s mi lehet korábban mint éjfél után egy percczel. Akkor jött egyik osztrák delegátus s másik után. A fiatal herceg kénytelen volt pennát papírost ragadni s feljegyezni mindazok nevet, kik a keleti vitában szólanak akartak.

— **Nekrológ.** B. a c. s. Ferenczet, az első magy. ált. biztósító társaság könyvezetét sulyos csapás érte. Hat éves kis fia Sándor rövid szenvedés után meghalt. Temetése holnap d. u. 3 órakor lesz. Beke poraira!

— **Hajmeresztő rablójelenség.** Mosony-megye Neudorf falujában egy gazda kocsját és két lovat kocsiával lekelték Bosznia felé. A fogat most visszatért, de Ferencz a kocsi s kénytelen volt pénzügyiában a kocsi s lovakat elzalogosítani. A garda neje és sógorasszonya ezért elmentek Felhervára azokat kiváltani, s onnét urban voltak hazafelé. Vasárnap este a peéri csárdában éttek és időztek, hol szerencsétlenségükre egy 50 forintost

váltak. Ezt meglátta két, a csárdában ivó rossz előéletű ember, névszerint Gede és Horváth, s kész lón hamar bennük a terv, hogy a két asszonyt kirabolják. — Esti hét óra tájban indult el a két asszony Győr felé, miután előbb egy győri cizmadiánast, ki éppen otthon volt szülőinél. Ezem, szintén felvettek magukhoz. A két rabló már kiment előre az országra, s midőn a kocsi elérte őket, nagy késekkel megtámadták a két nőt. — A cizmadiánas erre leugrott a kocsirol és futott be Győrbe. — A küdelem igen makacs lehetett, mire azon körülmény is mutat, hogy a két nőn összesen mintegy harmincz szuras találtatott, egyiknek marka pedig nagy csomó haját szorított még halott állapotában is valamelyik bűnös hajából. Végül mindkettőnek elmentették a rablók nyakukat, úgy hogy az csak úgy lögött a törzsön.

— **A nagyváradi szinkörben** jelenleg egy lovarátulást araja a művészeti (?) diadalek, s mint az ottani lapok írják, mindig nagy közönség, sokszor szűfolt ház előtt.

— **135 éves bosnyák** eljelenleg a vértől áztatott Bihačban. Az öreg mohamedán neve Parvanovics Kara Ali, még mindig oly erőtejes, hogy 40 oka, azaz mintegy egy mázsa sulyu gabonát képes lakásait a malomban vinni. Fogai nagyrészt öreg korában nőttek ki ismét. Sok hajdárabban vett részt, többek közt a múlt században az osztrák-török háborúban, a francziák 1809-diki betörésénél s azután a szerb lázadásokban. Nem lehetetlen, hogy ezen évben szent. 7-kén s 15-kén is részt vett a csatákban s ez esetben kétségkívül a legidősebb feikelo lenne valamennyi között.

Közgazdaság.

A szalmaforrás, mint házi ipar. A téli szabad időt egészen gazdaságosan fol lehetne használni a gardának a szalmaforrással. Hajdunánáson, Palotan stb. a házi ipar s ennek egyik ága a szalmaforrás annyira elterjedt, hogy mintaképp lehetne venni a többi városoknak is. Olaszországban, főleg Florenz vidéke évenként 4—5 millió tallérnyi szalmaárut részint feldolgozott, részint nyers alakban viszik a vilápiacra. Egy hectoliter gabna szem átlagosan 2 ezer menata (marok) szalmát hoz. Száz marok nyers szalmának ára a természetből 5—9 lira (1 lira = 1 frank = 40 kr) e szerint 2 ezer menata középértékben számíthat, 140 lírát ér meg. A szalma természet s fonatok számára következő módon történik: minthogy a fonatok legjobb szalmát a tavaszi buza szára szolgáltatja. azért tavaszi buzát kell vetni ezelra külön és pedig jó sűrűn. Legjobb dombos oldalt kismennyi s kikerülni a kövér talajt. A burját szorgosan kell gyomlálni. Fának meg a szántóföld szélén sem szabad lenni, hogy a nap egész erejével süthesse a talajt. Ha a buza június végével annyira érett, hogy szeme majdnem teljesen ki van fejlődve, de belseje még tejes, ekkor a száratok vigyázattal gyökérestől kell kitépni, — három négy napig a rendelben kell hagyni, — hogy több szívósságot nyerhessen a szalma, — erre a gyermekek kiválólagatják a foltos segély tekintetben is alkalmatlan szálakat s a teljes ép szalmát 30—60 grammos nyálábokba közzetetik. Ez az egész mesterség a szalmatermesztésnél. Olaszországban is a nyers kötegeket

még két vagy három hétre kiteszik a napnak és harnatnak, hogy teljesen kiszáradjon, és bizonyos fokig a szalma meafehéredjék. — Nálunk a fehéretes mesterségesen lug, kén és chlormészsel igen egyszerű módon eszközölte-tik. Tegyük most egy rövid számítást. Feltevé, hogy valaki csak egy hectoliter buzaszemet vetne el negyed hold földjébe, ez legalább is 2000 nyaláb 40—60 gramm nehézségű szalmát szolgáltatna, s ha e nyálábokot csak 7 krajválnál számítanók, úgy már csak a szalma maga 140 firt jövedelmet adna.

DEBRECZENI SZINHAZ.

III. Bérlet 9. szám.
Szombaton, 1878. december 7-én.

A debreczeni színész-egyesület által adatik: A KORNEVILLI HARANGOK.
Legújabb operette 3 felv.

SZEMÉLYZET.			
Házi	Traversz.	Jutka	Derzi Irma.
Gáspár	Szathmáry A.	Kata	Takácsné.
Biro	Foltényi.	Nani	Kissné.
Greniő	Erczy.	Zsuzka	Erdélyi O.
Jegző	Lászy.	Erzsi	Takóné.
Gripparden	Szabó K.	Margit	Lovászine.
Fuinar	Willner.	Ripó	Marosi.
Zsermán	Horváth.	Marzell	Lauer.
Szerpölet	Mándokiné.	Nép. matrőzo.	kocsisok,
	Nyivai I.		inasok, szolgálók.

Holnap: **MAGYAR FIUK BOSZNIÁBAN.**
Felsőls szerkesztő: Kutasi Imra.
Főszerkesztő: Vértési Arnold.

Legújabb divatu férfi és

KRAICZ GYULA

(ORMÓS FERENCZ)

norinbergi és diszaru fióküzlete Bécsből
Debreczenben, a főpiacson, Scheer Bernát ur házában, a Bika szállóval szemben

Ajánlja dusan berendezett raktárát:

Vadászati és vedő czikkek: Percusion, Lefauchaux, Lancaster és Flobert fegyverek, töltények, tölténytáskák és övek, revolverek, pisztolyok, hozzávaló töltények és táskák.

Lovaglásra: angol disznóbőr nyerges, kantárok, izsaszók, zabolák, kengyelvasak, sarkantyúk, lovagló vesszők, botok és ostorok, valódi angol nyeregzsappon.

Utazáshoz: bőr, vászon és fa öndők, táskák, toillethz berendezett cassetek és táskák, Plaid szijak, gummi köpenyek.

Háztartáshoz: asztalkékek, fa esont, szaru, alpacca, és alpacca ezüst nyéliek, britanidéz, pakfong, alpacca és alpacca ezüst kanalak, ezet, olaj és vajtartók, ezükrorvágók és szelenczék, theafőzők, kannák, kávéfőző gépek, kávéőrők, gyorsforralók, hűvágó és kolbászesináló gépek, fa pieh, britania érc- és alpacca-tálcák, asztali gyertyatartók, rez, vas, bronz, britania, érc, pakfong, alpacca, és alpacca ezüsthöl, R. Dittmar-féle asztali és függő petroleum lámpák, madárkaliczák, virágasztalok, sodaviz-gépek.

Toillethz: fésűk, fog, köröm, haj és ruhakéfék, szapponok, fogpép és porok, valódi kölniviz és illatszerek.

Báli legyezők, ékszeresek, virágescok-tartók, legyező zsinórok. Különbféle diszaruk vas, bronz, fa, porcelán, maché és btrből.

Optikai czikkek: orrcsipek, szemüvegek, lorgnetek, táv és színházi látésövek, barometrum, hőmérők, szesz, czukor, bor, sör, ezetmérők, vízmértékek.

Féris és gyermek kalapok és szipkák, keztük, esőernyők, sétatok, tájtek pipák szivar szipkák, zsebkések, pénz és szivartárcák, dohányvágó gépek. — Gyermek játékok.

Szodaviz-gépek 8/10 forinttól 20 forintig.

gyermek kalapok nagy választékban.

Hirdetmény.

Tudatom a t. cz. közönséggel, hogy Nagy-Bányáról az első osztályba tartozó ép alma-fajokból kereskedést nyitottam, Széchenyi-utca gr. Dégenfeld-ház alatt, mire a t. cz. közönségnek mindenkor reggel 8—12-ig, délután 1—6-ig pontos és kielégítő kiszolgáltatásomat ajánlom.

Debreczen, 1878. decz. 6.

Fejér Károly,
gyimölcs-kereskedő.

Császár királyilag

kiszárolagosan szabadalmazott

PURITAS

haj-iffító-tej.

A „Puritas” nem hajfesték, hanem tejnemű folyadék, mely majdnem azon csodálatos hatással bír, hogy ősz hajakat megifjít, azaz lassankint meg pedig legkésőbb tizenegy nap alatt ama szint visszaadja, melylyel eredetileg bírt!

A „Puritas” nem tartalmaz festékanyagot, A haj tetszés szerint vízzel mosathatik, lehet fehérrel átvont vánkoston aludni, és gőzfürdőt használni, a festéknek nyoma sem vehető észre, mert a

„PURITAS” nem fest, hanem ifjítja és pedig a leghosszabb és legdurvabb női hajzatot és a férfi haját és szakállát.

Egy üveg „Puritas” ára 2 firt. (postai széküldésnél 20 krral több).

Kikeleti hóvirág.

A hatást tekintve, semmiféle toillethz szer sem képes a kikeleti hóvirág jóság és kitűnőségben versenyezni. Olajos üdítő akat-részekből állitva elő, rövid időn elhárítja ezen szer a szepőt, bőratkát, pörsenést, májfoltot stb. s az arczörnek vakító fehérséget, üdéséget és gyöngedséget kölcsönöz. — Ára palaczkontól 1 firt, szállítással 20 krral több. — Postautánvét vagy a pénz megküldése mellett kapható a készítmény.

Franz Ottó, Bécs, Mariahilferstrasse 38. szám.
Debreczenben egyedül Göllü Nándor ur gyógytárában kapható.

(195)19—25

SZEPESSY ANTAL

norinbergi és diszaru kereskedésében
őszi-téli idényre ajánlatnak:

Petroleum-lámpák és lámpa részek: asztali és szalon lámpák, függő csillárok, fali lámpák, lapos és patent kör lámpa.

Ejjeli takaréklámpák díszes kiállítással.

Fatartó kosarak, tűzölőszerszámok, kályha ellenzők.

Szőnyegesek, függöny párkányok, függöny és esengőhuzó b o j t o k, függöny rózsák, szobapadlat fénymáz, Wis chin padlat máz (Pasta 1 szobára 80 kr.)

Divatos féris és fiu kalapok, nyakkötők, féris és női ősziszarvas-bőr keztükük.

Gumi eső köpenyek, esernyők, sárczipők.

Angol nyergesek és teljes lovas-szerelvények, lóhajtó, suhogó és agarász ostorok, lovasvesszők.

Lefauchaux és Lancaster fegyvertöltények, revolverek, Flobert szobafegyverek és mindenféle töltények, angol gyutacsok és töltő-szerszámok.

Színházi látésövek, lorgnetek, színház legyezők, legyező zsinórok, ruha-uszály fogók, manchett gombok stb.

Raktárak győri árban:

Hermann-féle CHINA-EZÜST és alpacca háztartási és kizásaitási czikkeknek.	ADLER-féle összes TAJTPIPA készítményeinek tejes jótállás mellett.	A zsobóki magyar márvány asztallap és szabadiszítási czikkeknek.
---	--	--

Szakértők által legkitűnőbbnek elismert

Wheler és Wilson

varrógépek

csaádok részére, nagy választékban folytonosan kaphatók leszállított gyáriáron. Egy borítékkal ellátott zajtalan járáru gép 50 forint.

Minden gépnek 5 évi jótállás
Egy legfőbb géptű 7 kr.

Minden más szerkezetű u. m.: Singer, Howe, egy és két ezérna kézi varrógépek, végeledás után is fél árban kaphatók.

Egy kitűnő amerikai szerkezetű s nagyszerű metallplattal ellátott **új zongora** leszállított gyári áron eladó

MENTZE A. H.
Széchenyi-utca 1813 ik szám.

Debreczen legelősebb bevásárlási helye.

BURGHOLD V.

ujjonnan berendezett női divat torme, czegléd-utca elején 2149. szám. a régi takarékpénztárral szemben az emeleten.

Az őszi- és téli idényre.

Bécsben és külföldön személyesen bevásárolt következő árakat van szerencsém a tisztelt női közönség becses figyelmébe ajánlani, nevezetesen **női posztó ruha 12 firtól 25 forintig, női posztó pongyola ruha 6—10 firtig, a legkiválóbb selym ruhák 16 firtól—35 forintig, léány és gyermek ruhák 2 firt 25 krtól—7 firt 50 krig, fekete tejem nobles és fülle ruhák 50 firtól—85 firtig.**

A legújabb női felöltők posztó, kamgarn, indiai caschemir, selyem matlase, selyem bársonyból rendkívül nagy választékban 5—75 firtig.

Női léány gyermek bundák (Pest egyik legjobb hírbén álló szűcs-mesterének készítménye s bizományi raktára) igen nagy választékban 16—150 forintig, minden egyes bundának jóságáért kezességet vállalok.

Női- és gyermek kalapok az ezelőt birt kis és szük helyiségem végett, kénytelen valék a női kalapokkal még mult évben felhagyni, a raktáron lévőket utolsó darabig kiáruván, most új helyiségem ujjonnan a legdivatosabb női és gyermek kalapokkal láttam el, a kalapok legelőgánsabbul feleltive még is megelépo olesó árban kaphatók, miről meggyőződési a t. női világot tisztelettel felkérem.

BURGHOLD V.

Országos vásárok alatt nagy raktárt tartok női felöltők s ruhákhol vásártéren a volt Kunz-féle helyiségekben.

Női divat torme czegléd utcán az után a vásár alatt is nyitva marad.

(328)

Debreczen legelősebb árulási helye.

Az ujjonnan feltalált

üvegnélküli petroleum-lámpák, melyek daczára a petroleummal gazdálkodásnak a legszűcsben s legjobban világitanak. Kaphatók: Toth Sándor bádogos üzletében rózsátér, a városháza alatt.

Nemkülönbén ajánl mindenféle bádog-műveket, nevezetesen: különféle kávéfőző-gépeket, kocsi-lámpákat, vaskemenczéket, fénymázolt fatartókat, fürdőkádát és különféle zuhanókat, sütemény-formákat, melyek mind-örök készen kaphatók:

Toth Sándor
bádogos-mesternél.
Rózsátér, városház alatt.

(406) 1—2

Oravszky János

kocsigyártónál, Debreczenben.

Darabos-utcán, saját házában a kollegium során készen kapható mindenféle saját felügyelete alatt készült kocsi-gyártó munka, a legjobb izlés szerint s solidan dolgozva.

Vásár alkalmával a készítmények, a darabos utcai helyiségben kívül Széchenyi-utca végén a vásártéren is kaphatók, s mindenkor megrendelhetők.

(316) 5—6

Kitűnő minőségű Stokerai lenese, héjas és hámozott borsó, hártálytan fehér paszuly, savanyított répa, aszalt szilva, szilva iz, s

OLASZ GESZTENYÉT

jutányos árban ajánl

Geréby Fülöp.

(407) 1—3